O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
O‘ZBEKISTON DAVLAT JAHON TILLARI UNIVERSITETI

“TASDIQLAYMAN”

Rektor ____________ I.Tuxtasinov

2025-yil “___” ____________

Ro‘yhatga olindi: *BD60230100-KMLEK2305*

2025-yil “___” ____________

KOMMUNIKATIV LEKSIKA
FANINING O‘QUV DASTURI

Bilim sohasi:	200 000	–	San’at va gumanitar fanlar
Ta’lim sohasi:	230 000	–	Tillar
Ta’lim yo‘nalishi:	60230100	–	Filologiya va tillarni o‘qitish (turk tili)

Toshkent-2025

Fan/modul kodi KLEK2406	O‘quv yili 2025-2026	Semestr 4	Kreditlar 4	
Fan/modul turi Tanlov	**Ta’lim tili** turk		**Haftadagi dars soatlari** 4	
1.	**Fanning nomi**	**Auditoriya mashg‘ulotlari (soat)**	**Mustaqil ta’lim (soat)**	**Jami yuklama (soat)**
	Kommunikativ leksika	48	72	120

2.

I. Fanning mazmuni

Fanning maqsadi - talabalarning so‘zlarni o‘rganish va muloqotda qo‘llay olish qobiliyatlarini rivojlantirish, lug‘at boyligini oshirish, yangi so‘zlarni o‘rganish va yodda saqlashning mos usullaridan foydalanishga, uslublarni bir-biridan farqlashga yo‘naltirilgan qator idiomatik ifodalar va og‘zaki so‘zlashuvdagi so‘zlar, jargon va idiomalarni qo‘llash, ibora va ifodalarni muloqotning turli vaziyatlarida ishlata olish (muloqotga kirishish uchun so‘z navbati olish, vaqtdan yutish maqsadida muqaddima va xulosa iboralarini ishlatish kabi), tinglovchini chalg‘itmagan holda so‘zlarga ekvivalent bo‘lgan terminlarni qo‘llash, leksik bog‘liqlik - sinonim, antonim, omonimlarni o‘rinli qo‘llay olishga o‘rgatishdir.

Fanning vazifasi - turk tili leksik birliklari, ma’lum mavzuga doir so‘zlar yig‘indisi (atrof-muhit, inson xarakteri va b.), o‘zgarmas iboralar, ma’lum bir so‘zning dialektlarda turlicha qo‘llanilishi, frazeologik birliklar, so‘z yasalishining o‘ziga xos xususiyatlari, qisqartma so‘zlar, so‘z birikmalari, professional va akademik terminologiya, kontekstga mos bo‘lgan hamda korpus-analiz bazasidagi so‘zlarni to‘g‘ri ishlatish, lug'at bilan ishlay olish (bir va ikki tilli, kitob/elektron/onlayn lug‘atlar) ko‘nikma va malakalarini takomillashtirishdan iborat.

Xorij tajribasiga muvofiqligi

Mazkur fan dasturi xalqaro tan olingan reytinglar ro‘yxatiga kiruvchi **Istanbul Istinye Universiteti** ta’lim dasturi tajribasini o‘rgangan holda tuzildi.

https://iletisim.istinye.edu.tr/tr/bolumler/halkla-iliskiler-ve-reklamcilik/ders-icerikleri

II. Asosiy qism (amaliy mashg'ulotlar)

II. I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

4 - semestr

Konu 1. Derse Giriş:
Kişisel bilgiler: İnsanların karakteri ve davranışı. *(2 saat)*

Konu 2. Kişisel Bilgiler:
Giyim ve dış görünüş. *(2 saat)*

Konu 3. İlişkiler:
Aile ve arkadaşlar. *(2 saat)*

Konu 4. Duygular:
Duygular ve ruh halleri. *(2 saat)*

Konu 5. İş ve Ticaret:
İş dünyası ve para. Deyimsel kullanımlar. *(2 saat)*

Konu 6. Çevre:
Çevre çeşitleri. *(2 saat)*

Konu 7. Çevre:
Çevre sorunları hakkında konuşma. *(2 saat)*

Konu 8. Proje çalışması. *(2 saat)*

Konu 9. Kitle İletişim Araçları. *(2 saat)*

Konu 10. Tıpta, bilimde ve teknolojide etik sorunlar:
Tıp terimleri. *(2 saat)*

Konu 11. Tıpta, bilimde ve teknolojide etik sorunlar:
Bilim ve teknoloji. *(2 saat)*

Konu 12. Eğitim:
Öğrenci hayatı, yeni istihdam. *(2 saat)*

Konu 13. Yiyecek:
Felaket tarifi. Dışarıda yemek. *(2 saat)*

Konu 14. Boş Zaman ve Yaşam Tarzı:
Boş zaman, rahatlama ve eğlence. *(2 saat)*

	Konu 15. İletişim: Sosyalleşme ve ağ kurma. *(2 saat)* **Konu 16. Proje çalışması.** *(2 saat)* **Konu 17. Sanat:** Sanat ve edebiyat. *(2 saat)* **Konu 18. Sanat:** Tiyatro, müzik ve sinema. *(2 saat)* **Konu 19. Modern Dünya:** Seyahat ve macera. Sıklıkla birlikte kullanılan ifadeler. *(2 saat)* **Konu 20. Modern Dünya:** Şehir ve kırsal yaşam. Sıklıkla birlikte kullanılan ifadeler. *(2 saat)* **Konu 21. Hafıza:** Hatırlama ve hissetme. *(2 saat)* **Konu 22. Sosyal Sorunlar:** Toplum türleri. *(2 saat)* **Konu 23. Sosyal Sorunlar:** Hukuk ve suç kelime bilgisi. *(2 saat)* **Konu 24. Proje çalışması.** *(2 saat)* **III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar** Amaliy mashg'ulotlar multimedia vositalari bilan jihozlangan auditoriyada faol va interfaol usullar yordamida o'tilishi, mashg'ulot jarayonida mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llanilishi maqsadga muvofiq. **IV. Mustaqil ta'lim shaklini tashkil etishga qo'yilgan talablar va tavsiya etilgan mavzular:** Talabalarni mustaqil ta'lim shaklini tashkil etishga qo'yilgan talablar O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligining 2024-yil 29-apreldagi 136-sonli "Oliy ta'lim muassasalari talabalari mustaqil ta'limini tashkil etish bo'yicha namunaviy tartibni tasdiqlash to'g'risida"gi buyrug'i asosida ishlab chiqilgan.

	degerlendirilmesi/106674.html?srsltid=AfmBOopqy1g4U-JfQDALmvsm62V6tRLGGAw3tuQdiHrDchj1mSh9tKOg&utm_source=chatgpt.com
7.	**O'quv dasturi O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti tomonidan ishlab chiqilgan va tasdiqlangan. Dastur universitet Kengashining 2025-yil 4-iyun dagi yig'ilishida ko'rib chiqilgan va tasdiqqa tavsiya etilgan (10-sonli bayonnoma).**
8.	**Fan/modul uchun mas'ullar:** **H.Mahkamova** – O'zbekiston davlat Jahon tillari universiteti "Ikkinchi chet tili" kafedrasi, PhD - o'qituvchi; **N.Abduraximova**- O'zbekiston davlat Jahon tillari universiteti "Ikkinchi chet tili" kafedrasi, o'qituvchi; **Z.Komilova**– O'zbekiston davlat Jahon tillari universiteti Ikkinchi chet tili" kafedrasi, stajyor-o'qituvchi.
9.	**Taqrizchilar:** **A.Tilavov** – TDO'TAU, "Folklorshunoslik va dialektologiya" kafedrasi f.f.d, **professor** **G.Xalliyeva** – O'zDJTU, universiteti "Jahon adabiyoti" kafedrasi mudiri, f.f.d., professor

Ingliz №3 - fakulteti dekani ______ I.Xaydarov

Ikkinchi chet tili kafedrasi mudiri ______ E.Moydinova

Universitet axborot resurs markazi direktori ______ S.Kayumova

	qo‘yadi, amaliy muammo bo‘yicha mustaqil mushohada yurita oladi, masalaga oid daliiy misollarni tahlil etish asosida ma’lum ilmiy-nazariy xulosalar chiqara oladi, tayanch tushuncha va terminlarning mohiyatini izohlashda ba’zi ikkilanishlarga, kamchiliklarga yo‘l qo‘yadi, dars jarayonida berilgan amaliy savollarga to‘g‘ri javob beradi, berilgan vazifa yuzasidan muyyan amaliy bilimga ega bo‘ladi, fikrini izchil, erkin va ravon ifodalash ko‘nikmasiga ega bo‘ladi, biroq mavzuga oid masalalar yuzasidan yetarli qaror qabul qila olmaydi. **3 (qoniqarli) baho** – talaba amaliy mashg‘ulotlari topshirig‘ini mustaqil yondashgan holatda to‘g‘ri bajarish jarayonida jiddiy kamchiliklarga yo‘l qo‘yadi, amaliy muammo bo‘yicha mustaqil mushohada yuritishda ma’lum ilmiy-nazariy xatolarga yo‘l qo‘yadi, tayanch tushncha va terminlarning mohiyatini to‘liq izohlay olmaydi, dars jarayonida berilgan amaliy savollarga qisman javob beradi, berilgan vazifa yuzasidan yetarli bilimga ega bo‘lmaydi. Talaba fikrini izchil, erkin va ravon ifodalash, mavzuga oid masalalar yuzasidan qaror qabul qila olish ko‘nikmasi to‘liq shakllanmagan bo‘ladi. **2 (qoniqarsiz) baho** – talaba modul bo‘yicha yetarli bilimga ega emas, juda qo‘pol xatolarga yo‘l qo‘yadi, savollarga qiyinchilik bilan javob beradi, berilgan topshiriqlarni bajara olmaydi.
6.	**Asosiy adabiyotlar** 1. Xudaybergenova Z. Kommunikativ tilshunoslik va til kompetensiyalari. O‘quv - uslubiy majmua. – Toshkent, 2018. **Qo‘shimcha adabiyotlar** 1. Demirdöğmez, M (2020). İletişim Ders Notları. Harran Üniversitesi, Türkiye. 2. 2. Prof.Dr. Fatma BÖLÜKBAŞ., Doç.Dr. Mehmet Yalçın Yılmaz. Yeni İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Türkçe B1/B2 Ders Kitabı. Kültür Sanat Yayınevi, 2023 3. Галиакбарова Н. Деловой турецкий язык. Практикум. - Екатеринбург, 2014 **Axborot manbalari** 1. https://ru.scribd.com/document/391193110/YAZILI-ANLATIM-TURLER%C4%B0 2. https://ets.anadolu.edu.tr/storage/nfs/TUR201U/ebook/TUR201U-15V1S1-8-0-1-SV1-ebook.pdf 3.https://www.kitapyurdu.com/kitap/okuma-becerisi-ogretimi-ve-

	Mustaqil ta’limni baholash semestr davomida berilgan topshiriq asosida bajarilgan ishlami HEMIS axborot tizimida ilova qilish, shuningdek, oraliq va yakuniy test va savollarga javob berish asosida oshiriladi. - o‘tilgan mavzuni chuqur o’rganishlari uchun darslik, o‘quv materiallari bilan faol ishlash; - amaliy mashg‘ulotlar va imtihonlarga oldindan tayyorgarlik ko'rish, vaqtdan unumli foydalanish; - fan (modul)lar bo'yicha mustaqil ta’lim topshiriqlarini belgilangan muddatlarda taqdim etishi; - mustaqil ta’lim topshiriqlarini bajarishda plagiat (ko‘chirmakashlik)ga yo‘l qo‘ymasligi; - kichik guruhlarda hamkorlikdagi mustaqil ta’lim topshiriqlarini bajarishda jamoaning umumiy maqsadiga mos harakat qilishi, o‘ziga yuklatilganl vazifalami o‘z vaqtida bajarishi. **Mustaqil ta’limni tashkil etishda fanning xususiyatini inobatga olgan holda quyidagi shakllardan foydalanish tavsiya etiladi:** - mavzu yuzasidan tahliliy ma’lumot (esse) tayyorlash; - badiiy-ijodiy ishni bajarish; - aniq mavzu bo‘yicha tahliliy taqdimot (prezentatsiya) tayyorlash; - berilgan muammoni keng tahlil qilish, unga ta’rif va xulosalarni berish; - amaliyotdagi mavjud muammoning yechimini topish, test, munozarali savollar va topshiriqlar tayyorlash orqali loyihalar ishlash ko'nikmasini shakllantirish; - ilmiy maqola, tezislar va ma’ruza tayyorlash. **4-semestr** 1. **Konuşma olayları:** Konuşma türlerinin özelliklerini keşfetme *(2 saat)* 2. **Günlük konuşma:** Görüşme Maksimleri (Sohbet kuralları) *(2 saat)* 3. **Konuşmada sıralama** *(2 saat)* 4. **Konuşma verilerini toplama üzerine bazı yönergeler** *(2 saat)* 5. **Bölge, sosyal sınıf ve etnik kökenin temsili** *(2 saat)* 6. **Tema ve Reema (Tematik yapı): Özbekçe/Rusça/İngilizce söylem karşılaştırmalı analizi** *(2 saat)* 7. **Konuşmaların görüşme özellikleri açısından analizi** *(2 saat)* 8. **İş ve Ticaret:** İşle ilgili kalıplaşmış ifadeler (iş kollokasyonları) *(2 saat)* 9. **İş ve Ticaret:** Meslekler ve kariyer *(2 saat)* 10.**Kitle İletişim Araçları:** Metinde gönderme yapan kelimeler *(2 saat)* 11.**Kitle İletişim Araçları:** Başlık İngilizcesi *(2 saat)* 12.**Tıpta Etik Meseleler:** Sağlık hizmetleri *(2 saat)*

	13.Bilimde Etik Meseleler: Fiziksel bilim terimleri *(2 saat)* **14.Teknolojide Etik Meseleler:** Nanoteknoloji *(2 saat)* **15.Eğitim:** Öğrenci hayatı *(2 saat)* **16.Eğitim:** Görev temelli dil öğretimi *(2 saat)* **17.Eğitim:** Derlem tabanlı kaynaklar ve konkordans kullanımı *(2 saat)* **18.Sosyal Meseleler:** Meslekle ilgili özel terimler *(2 saat)* **19.Sosyal Meseleler:** Mesleklerle ilgili argo ifadeler *(2 saat)* **20.Sosyal Meseleler:** İngilizce argo ve kullanım alanları *(2 saat)* **21.Kültürlerarası İletişim:** Benzer kökenli kelimeler (cognates) *(2 saat)* **22.Kültürlerarası İletişim:** Yanıltıcı benzer kelimeler (false cognates) *(2 saat)* **23.Kültürlerarası İletişim:** Kültürlerarası ilişkiler *(2 saat)* **24.Kültürlerarası İletişim:** Kültürel farklılıkların etkisi *(2 saat)* **25.Günlük Dili Değiştirme Süreci:** Toplumun kelimeleri nasıl değiştirdiği *(2 saat)* **26.Duyguları İfade Etmede Sözlü İletişimin Etkililiği** *(2 saat)* **27.Duyguları İfade Etmede Sözsüz İletişimin Etkililiği** *(2 saat)* **28.İlişkiler:** Gençlik ve yaşlılık *(2 saat)* **29.Duygular:** Hoş ve nahoş duygular *(2 saat)* **30.Duygular:** Duygular ve ruh helleri *(2 saat)* **31.Boş Zaman ve Yaşam Tarzı:** Hayat ve deneyim *(2 saat)* **32.Hafıza:** Geçmiş ve gelecek *(2 saat)* **33.Kitle İletişim Araçları:** Kalıplaşmış ifadeler ve sözcük grupları *(2 saat)* **34.İletişim:** Katılma, karşı çıkma ve uzlaşma *(2 saat)* **35.Yemek:** Akşam yemeği benden – misafir ağırlama *(2 saat)* **36.İş ve Ticaret:** İşle ilgili kalıplaşmış ifadeler ve argolar *(2 saat)* Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar o'quv dasturida tavsiya etilgan qo'shimcha adabiyotlarni o'qish, o'zlashtirish, ularni tahlil qilish, berilgan mavzular bo'yicha portfolio tayyorlash va ularni taqdimot qilish tavsiya etiladi.
3.	**V. Ta'lim natijalari/Kasbiy kompetensiyalar** **Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:** • turk tilini xalqaro til bilish darajasiga ko'ra (CEFR) kamida B2+ darajada o'zlashtirishi; • shaxsiy qiziqishlari, kasbiy yo'nalishi va ijtimoiy-madaniy mavzulardagi so'zlarning ma'nosini bilishi va ularni muloqotda to'g'ri

	qo'llay olish; • ijtimoiy-madaniy, siyosiy-iqtisodiy mavzularda qo'llaniladigan so'zlarning talaffuz qoidalarini mukammal o'zlashtirishi va muloqot jarayonida ishlata olish ko'nikmalarini egallashi; • turli kontekstlarda so'z va iboralarning qo'llanilishini o'rganishda manbalardan(lug'atlar, so'zlar moslashuvi) unumli foydalana olish; • ibora hamda og'zaki nutqda qo'llaniladigan so'zlarning ko'chma va to'g'ri ma'nosini bilish va to'g'ri qo'llash; so'zlarni kontekstga mos uslubda tanlay olish hamda ulardan og'zaki va yozma muloqotda erkin foydalanish malakasiga ega bo'lishi lozim.
4.	**VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:** • interfaol keys-stadilar; • amaliy mashg'ulotlar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar); • guruh, mikroguruh bo'lib ishlash; • taqdimotlarni qilish; • individual loyihalar; • jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.
5.	**VII. Kreditlarni olish uchun talablar:** O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2020-yil 31-dekabrdagi 824-sonli qarori bilan tasdiqlangan "OTMlarda o'quv jarayoniga kredit-modul tizimini joriy etish tartibi tog'risida Nizom"ga ko'ra fanga ajratilgan kredit beriladi. Talabalarning bilimini baholash O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirining 2018-yil 9-avgustdagi 19-2018-son buyrug'i bilan tasdiqlangan "Oliy ta'lim muassasalarida talabalar bilimini nazorat qilish va baholash tizimi to'g'risidagi Nizom" talablari asosida belgilanadi. **Talabalarning bilimini baholash mezonlari:** **5 (a'lo) baho** – talaba amaliy mashg'ulotlari topshirig'ini mustaqil yondashgan holatda to'g'ri bajaradi, amaliy muammo bo'yicha mustaqil mushohada yuritadi, masalaga oid daliliy misollarni tanlay oladi va ularni to'g'ri tahlil etish asosida ma'lum ilmiy xulosalar chiqara biladi, tayanch tushuncha va terminlarning mohiyatini to'g'ri izohlay oladi, dars jarayonida berilgan amaliy savollarga to'g'ri javob bera oladi, berilgan vazifa yuzasidan keng amaliy bilimga ega bo'ladi, fikrini izchil, erkin va ravon ifodalash ko'nikmasiga ega bo'ladi, mavzuga oid masalalar yuzasidan tegishli qarorlar qabul qila oladi. **4 (yaxshi) baho** – talaba amaliy mashg'ulotlari topshirig'ini mustaqil yondashgan holatda to'g'ri bajaradi, ammo ishda ayrim kamchiliklarga yo'l